

מפעל עולמי להצלת הדת

על ידי שנקיים ברית הערבות ומצות התוכחה

בכל העולם כולו

גליון # 4

חברה מזכי הרבים העולמי לקיום היהדות

חודש טבת תש"ס

בו יבוארו עניני ברית הערבות שקיבלנו והתחייבנו במצוות ה' "בְּהָרָה סִינַי" להיות ערב על כל איש ואיש מבני ישראל, וכל אחד ואחד נענש מכוח חיוב הערבות כמו שכתוב (ויקרא כו, לז), "וְכָשְׁלוּ אִישׁ בְּאָחִיו" וכמבואר ברש"י שם: ומדרשו "וכשלו איש באחיו" זה נכשל בעונו של זה, שכל ישראל ערביין זה לזה, (ועיין סנהדרין דף כ"ז:).

על ידי ברית הערבות ומצות התוכחה נבנה בית המקדש

"על חומותיך ירושלים הפקדתי שומרים תמיד כל היום"

ברית הערבות

– פתיחה – המשך – גליון ד' –

הנביאים וחכמינו זכרונם לברכה הקדושים מודיעים לנו בלשון ברורה מאוד, שכל התיקונים לא יועילו להסיר החרון האף הגדול של "צרות רבות" מן הדור, כל עוד שלא נתקן בראש וראשונה את עניני התוכחה בשכר ועונש¹, ערבות ומחאה. דמכיון שאלו הם יסודי עמודי העולם, הרי כל רפיון שבזה גורם לחרון אף גדול ולהתמוטטות העולם.

(1) הקול קוראים מפיצים אור נוגה, ומורה באצבע על גודל חומרת חיוב הערבות והתוכחה המוטל על כל איש ואיש מישראל על חבירו, ושעם ישראל מאוחדים כגוף אחד, והעונשים הנוראים שנתחייבו על ידי הערבות, ומתבאר בזה איך לקיים מצות התוכחה ומחאה כמבואר בש"ס ופוסקים ועיין שבת (דף נד.), ובשבת (דף קיט). שחורבן ירושלים היה על שלא הוכיחו זה את זה, וראה (ב"מ דף ל) שאפילו תלמיד לרב חייב להוכיח אפילו מאה פעמים, ובסנהדרין (דף כח). "וכשלו איש באחיו איש בעון אחיו", מלמד שכולם ערבים זה לזה, והוא שהיה בידם למחות ולא מיחו, וכל הנגעים באים על מניעת התוכחה כמבואר בזוה"ק (חלק ג' דף מ"ז: עיי"ש).

חוב קדוש מוטל על כל אחד ואחד מישראל לעמוד על המשמר להיות בעזרתם של כל עם ישראל בתורה ועבודה וגמילות חסדים ובעניני מילה, חינוך, חופה וקדושים, מקוואות כשרות, טהרת המשפחה,

ונבוא לבאר הענין בעזרת ה', ונקדים מה שכתב הרמב"ן ז"ל בפתיחתו על התורה וזה לשונו: "יש בידינו קבלה של אמת, כי כל התורה כולה שמותיו של הקב"ה שהתיבות מתחלקות לשמות, דרך משל כי פסוק בראשית ברא אלקים יתחלק גם לתיבות אחרות, וכל התורה כן, מלבד צירופיהן וגימטריותיהן של שמות, וכבר כתב רש"י ז"ל במסכת סוכה (מ"ה ע"א) כי השם הגדול של ע"ב באיזה ענין הוא בג' פסוקים **ויסע ויבוא ויט** בפרשת בשלח וכו', (וראה בספר הקדוש קב הישר פרק ס"ה).

[והנה שם ע"ב שמות של הקדוש ברוך הוא מובא ברש"י (סוכה מ"ה ריש ע"א ד"ה אני והוא בגימ' אנא ה') יוצאים מן הפסוקים ויסע ויבא ויט. ובזה המזמור מרומזים כל אותיות של ע"ב שמות 2, ועיין

כשרות, ועוד. ולקיים דברי חז"ל (סנהדרין לו:): **"כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא"**, כמבואר בש"ס ופוסקים.

וראיתי בספר אחד שהצדיק הקדוש רבי משה לייב מסאסוב זי"ע, נכנס לבית המדרש ושמע איך שחסידיו פלפלו במשנה סנהדרין (דף לו), **כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא** ורש"י הקדוש מבאר המשנה של **"כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא"**, וכו': **שמאדם אחד יוצא עולם מלא ממש**, וכל אחד אמר חשבון שלו, כמה אנשים שיוצאים מאדם אחד, כדי לדעת בדיוק החשבון כמה אנשים שיכולים להציל אם מצילים רק נפש אחת מישראל, ואמר רבי משה לייב מסאסוב זי"ע, למה אתם צריכים לעשות חשבונות, הלא אנו רואים בתורתנו הקדושה **שמי"אדם הראשון" לבד יצא ממש עולם מלא**. ואין כאן מקומו להאריך בזה, רק נציין כמה מראה מקומות להמעיינים, בשו"ת תשב"ץ (ח"ב תשובה מ"ז), שו"ת הריב"ש (תשובה תל"א) שו"ת בנימין זאב (תשובה רפ"ב, ש"ג), מהרלב"ח (תשובה ע"ו).

וידוע שבמצות צדקה אין לך דבר שהוא קודם לפדיון שבויים כמבואר ברמב"ם (פרק ח' ממתנות עניים הלכה י') וז"ל: **פדיון שבויים קודם לפרנסת עניים ולכסותן, ואין לך מצוה גדולה כפדיון שבויים וכו'**, והמעלים עין לעזור לאחינו בני ישראל בכל מקום שהם, הוא יותר חמור ממעלים עין מפדיון שבויים שהרי הוא כבר פדוי ואין כאן נסיון הממון הגדול לפדותו, רק לעזור לו שיוכל לקיים עיקרי ויסודי הדת. **ועל ידי ששולחים לחבירו ספרים על יסודי הדת יכולים בנקל להצילו**.

וז"ל הרמב"ם שם, **"והמעלים עיניו מפדיונו הרי זה עובר על "לא תאמץ את לבבך", ו"לא תקפוץ את ירך", ועל "לא תעמוד על דם רעך", וביטל מצות "פתוח תפתח את ירך לו", ומצות "וחי אחיך עמך", וואהבת לרעך כמוך", ו"הצל לקוחים למות" והרבה דברים כאלו, ואין לך מצוה רבה כפדיון שבויים, עכ"ל, וכלשון הזה כתב המחבר שם בסעיף ב', עיי"ש. אם כן הגע בעצמך מה לגבי פדיון שבויים שהיא הצלת הגוף מסכנה נאמר להלכה שנתנת צדקה כדי לפדותו היא קודמת לכל, אם כן מכל שכן וקל וחומר בנידון שלפנינו שאנו תובעים עליה דהיינו הצלת הנשמות והגופים השבויים. ואשרי חלקם של אותם הנטפלים למצוה רבה של זיכוי הרבים לקרב לב ישראל לאבינו שבשמים ולהציל עם ישראל, וזה יהיה בעזרם, ויהי חלקינו עמהם.**

(2) ע"ב שמות היוצאים משלשה פסוקים אלו (שמות יד, יט-כא):

"ויסע מלאך האלקים ההולך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם, ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמוד מאחריהם".

"ויבא בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל, ויהי הענן והחושך ויאר את הלילה, ולא קרב זה אל זה כל הלילה".

"ויט משה את ידו על הים, ויולך ה' את הים ברוח קדים עזה כל הלילה, וישם את הים לחרבה ויבקעו המים".

בכל פסוק יש ע"ב אותיות, וכל שם ושם משלש אותיות פסוק אחד ישר, ואחד הפוך (למפרע) ואחד ישר. (זוהר ויקרא קנא):

ועיין מזה בזוהר שמות נב, ער. ויקרא נא: זו"ח פרשת אחרי, ד"ה פתח. תקוני זוהר, תיקון ע קז: תקוני זו"ח קיח. ע"ח שער נו"ן פ"ד, שעה"כ ק"ש דיוצר סוף דרוש ה'.

ועיין רש"י סוכה מ"ה ריש ע"א ד"ה אני והוא בגימ' אנא ה' ועוד משבעים ושתיים שמות הן הנקובים בשלש מקראות הסמוכין בפרשת בשלח ויסע ויבא ויט וכו', וראה בפ' ר"א ב"ע שמות ל"ג כ"א ובפסיקתא זוטרותא בשלח י"ד כ"א דע כי אלו שלשה פסוקים ויסע ויבא ויט כל אחד ואחד יש בו ע"ב אותיות כנגד ע"ב

בתו"ט ובאוהחה"ק שם. ובספרי הבעש"ט מובא, שכשאמר הקב"ה "מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו", מקשים המפרשים מה היה לו למשה רבינו עליו השלום לעשות בעת צרה חס ושלום אם לא לצעוק אל השי"ת; {אז עס טוט וויי שרייט מען}. ומתרצים המפרשים, שהיות והי' הקטרוג גדול, שהסמ"ך מ"ם טען הללו עובדי עבודה זרה והללו עובדי עבודה זרה, והשם יתברך לא יכל להשתיק את המקטרג, לכן אמר הקב"ה למשה מה תצעק אלי, לא יעזור לך כולם הצעקות, רק "דבר אל בני ישראל ויסעו", פירוש תכוין השם של חסד (ע"ב) "ויסע ויבא ויט", שבג' פסוקים אלו יש שם החסד. ובזה השם יכולים להשתיק כל שטן ופגע רע ומקטרג.

ונראה שהתורה הכתובה באש שחורה על גבי אש לבנה בענין זה שהזכרנו היה, שהיתה כתובה רצופה בלי הפסק תיבות, והיה אפשר בקריאתה שתקרא על דרך השמות, ותקרא על דרך קריאתינו בענין התורה והמצוות, ונתנה למשה רבינו עליו השלום על דרך קריאת המצוות, ונמסר לו על פה קריאתה בשמות (עיי' שם שהאריך). וכתב עוד שם, שמ"ט שערי בינה שנמסרו למשה רבינו בו כלול כוחות של כל הנבראים ותולדותם וכוחות הנפש ובריאת העליונים והתחתונים, וכל הנמסר למשה רבינו עליו השלום בשערי הבינה הכל נכתב בתורה בפירוש, או שרמוזה בתיבות בגימטריאות או בצורות האותיות וכו' או בקוצי האותיות ובכתריהן וכו' (עד כאן דבריו הקדושים). המורס מכל אלה דהכל נרמז בתורה הקדושה, וישתנו צירופי אותיות התורה לכמה פנים, ועל ידי השתנות הצירופים ירמזו על ענינים רבים ונשגבים.

(המשך בגליון הבא אי"ה)

מפעל עולמי להצלת הדת

שמות, ומהם אתה מוצא שם המפורש אות מן הראשון ואות מן האמצע ואות מן האחרון וכו', ותמצא זה השם בספר הישר והוא הנקרא וה"י יל"י סי"ט על"ם כו'.

וראה במגלה עמוקות אופן קע"ט שכתב שם של ע"ב יש בו כל כ"ב אותיות חוץ מאות ג', וכן בשלשה פסוקי ימין שבתורה ימינך ה' נאדרי בכח, נטית ימינך, מימינו אש דת למו יש בכל אחד כל אותיות ולא נעלם רק אות גימל, וכן בפסוק וללוי אמר תומיך ואוריך, ג"כ נעלם ג', וכן בפסוק ארון וכפורת וכרובים (ועי' בכלי יקר ושפתי חכמים תרומה כ"ה י"א אות ק'), וכן בפרשת סוטה וכן בכל תמניא אפי באות ק', וכן בי"א סליחות שהתפלל שלמה על בית המקדש, ה' במלכים ו' בדה"י, בכל אלו אין בהם גימל כו' עיי"ש.

וראה בזהר צו ל"ד ע"ב ומום אין בך אלו הסנהדרין דאינון לקבל ע"ב שמהן, וכתב בספר דברי יצחק שהכוונה שהצירוף האחרון הע"ב הרי הוא "מום", וזה שאמרו דסנהדרין קבל ע"ב שמהן, ואם תאמר הרי סנהדרין אינם רק ע"א, על זה סיימו ומו"ם אין בך, עיי"ש.